

Teknisten tukipalvelujen ehdotus vuoden 2021 talousarvioksi

464/02.02.00/2020

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 94

Valmistelija
Esittelijä

Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Yleistä vuoden 2021 talousarviosta ja talousarvioprosessista

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa "Vuoden 2021 talousarvio ja vuosien 2022–2023 taloussuunnitelma: ohjeet ja kehys" 7.9.2020 §:ssä 174.

Vuoden 2021 talousarvion kehysten lähtökohtana on ollut tasapainoisen, positiivista tulosta osoittavan talousarvion laatiminen. Kehysten laskelmat perustuvat ennallaan pidettäviin veroprosentteihin, jotka siten pysyvät samalla tasolla kuin vuonna 2020. Suomessa ja koko maailmassa vallitseva poikkeuksellinen tilanne on tehnyt tämänvuotisesta talousarvioprosessista ja kuntien taloudellisista edellytyksistä hyvin epävarmoja. On vielä epävarmaa, kuinka nopeasti talous elpyy ja mikä koronaepidemian lopullinen hintalappu tulee olemaan.

Talousarvion kehysten laadinnassa on lähdetty siitä, että toimintakulut ja -tulot sopeutetaan ennakoituihin vero- ja valtionosuustuloihin niin, että kertynyt alijäämä/ylijäämä katetaan suunnitelmakauden aikana.

Tiukat talouden kehukset merkitsevät toiminnan tehostamista, palvelutason alentamista sekä maksujen korottamista.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteiden toteuttaminen ja kaupungin prosessien ja rakenteiden määrätietoinen uudistaminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta kaupunki pystyy kohtaamaan tulevien vuosien taloudellisen todellisuuden. Talousarvion kehys, joka perustuu sekä henkilöstökuluista että palvelujen ostoista saataviin kustannussäästöihin, on toiminnoille haastava. On myös ensiarvoisen tärkeää, että kaupungin toimintatulot päivitetään kaupungin toimintaa ja palveluja vastaavalle tasolle.

Kehysten mukaiset henkilöstökulut ovat pienemmät kuin vuoden 2019 tilinpäätöksessä ja vuoden 2020 talousarviossa. Palkkakulujen arvioidaan kasvavan sopimuksen mukaisten 2,0 prosentin palkankorotusten verran. Henkilösivukulut säilyvät pääosin samalla tasolla kuin vuonna 2020. Kaupungin talousarvion kehukset eivät kuitenkaan salli henkilöstökulujen kasvua. Henkilöstökulujen tulee päinvastoin supistua kokonaisuutena, jotta talouden tasapaino voidaan saavuttaa. Yhteistoimintaneuvotteluja ei siten voida sulkea pois vuonna 2021.

Vuosikatteen on tasapainoisessa kuntataloudessa riitettävä investointikulujen kattamiseen. Tämän ylittävät investointikulut on rahoitettava lainoin. Kaupungin investointitaso on normaalisti noin 4–5 miljoonaa euroa vuodessa. Poikkeuksen muodostavat nyt muutamat tulevat suunnitelmavuodet uuteen koulukampukseen tehtävän investoinnin myötä. Vuoden 2021 talousarvion saaminen tasapainoon vaatii investointien erittäin tarkkaa priorisointia.

Kehykset ovat talousarviovuonna sitovia kunkin osaston osalta toimintakatetasolla sekä yhteenlasketun toimintakatteen osalta. Taloussuunnitelmassa (vuodet 2022–2023) kehykset ovat sitovia kokonaisnettomenojen osalta ja suuntaa antavia osastojen nettomenojen osalta.

Budjetointiprosessi on kuvattu vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2022–2023 taloussuunnitelman laatimisoheissa ja sen liitteissä.

Tekniset tukipalvelut

Tekniset tukipalvelut on tänä vuonna saanut oman kehyksen. Teknisten tukipalvelujen kehys on 3 098 239 euron toimintakate (eli sama kuin vuoden 2020 talousarviossa), TA 2021 osoittaa budjetoinnin tämänhetkisen tilanteen:

	TA 2020	Kehys 2021	TA 2021
Tekninen hallinto	-1 547 581 €		-1.67 M€
Kiinteistöt	7 081 782 €		6.60 M€
Tilapankki	-130 870 €		-0.08 M€
Palvelutoiminnot	-3 225 €		-0.012 M€
Tekninen yksikkö	-2 301 867 €		-2.39 M€
Tekniset tukipalvelut yhteensä	3 098 239 €	3 098 239 €	2.4 M€
Vesihuoltolaitos	1 603 190 €	1 653 190 €	1.65 M€

Talousarvion laadinnassa on ollut tavoitteena kehyksen saavuttaminen. Tämä on erittäin haastavaa, eikä kehystä juuri nyt saavuteta.

Tekninen hallinto

Talousarvio koostuu pääosin palo- ja pelastustoimesta, joka on ostopalvelu Turun kaupungilta. Uutta vuonna 2021 on se, että kaikki sihteerit ovat nyt teknisessä hallinnossa varmemman ja sujuvamman toiminnan aikaansaamiseksi sekä sijaistamisen ja työnjaon edellytysten parantamiseksi. Teknisten tukipalvelujen kaikki kansliatoiminnot on budjetoitu tekniseen hallintoon.

Tekniseen hallintoon on siirretty kaksi sihteeriä (yhteensä 1,8 henkilötyövuotta) kiinteistöjen vastuualueelta ja projektikoordinaattori (1 henkilötyövuosi) teknisestä yksiköstä. Vuodesta 2020 poiketen eläkkeelle siirtyvälle sihteerille on nyt budjetoitu myös korvaaja ja yhtäaikaista työskentelyä eläköitymisen yhteydessä.

Kehyksen saavuttamiseksi tarvitaan toimenpiteitä, mutta on huomattava, että pelastustoimen kustannuksiin on vaikea vaikuttaa. Seuraava merkittävä kustannuserä ovat henkilöresurssit. Tekniselle hallinnolle ei kirjata merkittäviä tuloja.

Kiinteistöt

Kiinteistöjen vastuualue pitää sisällään kiinteistöjen vuokratulot ja kunnossapitomenot. Valtaosa menoista liittyy palvelujen ja materiaalien ostoihin sekä vähäisemmältä osin henkilöstökuluihin.

On huomattava, että koulukeskushankkeesta aiheutuu muutoksia (väistötilat) ja sisäiset vuokratulot laskevat, eikä ylimääräisiä menoja voida sulkea pois vuonna 2021 riippuen siitä, miten Koulukadun purku- ja rakennustyöt lopulta toteutetaan (useat tekijät vaikuttavat siihen, milloin/miten rakennusosat vapautuvat jne.). Tätä koskeva suunnittelu on käynnissä. Muuttokustannuksia ei ole budjetoitu kiinteistöjen vastualueelle.

Henkilöstökuluihin sisältyy seuraavat muutokset: kahden sihteerin siirto tekniseen hallintoon, kuluihin on sisällytetty ylimääräiset korvaukset, jotka aiheuttivat ongelmia vuoden 2020 budjetoinnissa, ja eläkkeelle siirtyvän teknisen isännöitsijän korvaaja järjestetään yhdistämällä LVI-suunnittelijan (jonka työsuhde oli haettavana, mutta jota ei palkattu vuonna 2020) ja teknisen isännöitsijän työnkuvat.

Korkean korjausvelan omaava kiinteistömassa on kustannuksiltaan kallis, jotta se voidaan pitää palvelutoiminnan käytössä. Kiinteistömassan tehostaminen on ainoa merkittävä keino ilman lisärahoitusta säilyttää kokonaisuutena kiinteistöjen edellytykset toimia tiloina kaupungin palvelutoiminnalle. Rakennukset on jaettu kategorioihin, jotta helpommin voidaan kohdistaa korjaukset ja arvioida reaalista tilantarvetta.

Korjausvastuun määrä pitää olla 2–3 €/m², jotta rakennuksia voidaan järkevästi korjata ja säilyttää käytössä. Budjettiehdotuksessa ollaan taloustilanteen vuoksi tasolla 0,42 €/m² (oli vuonna 2020 0,7 €/m²). Korjausvelan määrä näkyy rakennusten käytön rajoituksena. Käytöstä poistetut tilat siirretään kiinteistöjen tilapankkiin, jonka jälkeen niistä ei saada tuloja ja kustannukset ovat matalimmalla mahdollisella tasolla. Luetteloa kiinteistöistä, joita ei enää tarvita omaan toimintaan ja jotka voidaan siksi myydä, on käsitelty jaostossa syyskuussa 2020, ja ennen kiinteistöjen myyntiä tarvittavat toimenpiteet käynnistetään ja kiinteistöjen myynti valmistellaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi kohde kerrallaan.

Kehyksen saavuttaminen on epärealistista tilojen käytön tehokkuuden ollessa nykyisellä tasolla. Asetettu työryhmä valmistelee tilojen käytön tehostamistoimenpiteitä syksyn 2020 aikana. Toimenpiteiden toteuttaminen vie aikaa ja niiden budjetointi on vaikeaa, koska lopullisia päätöksiä ei ole tehty. Talouden tasapainon saavuttaminen kiinteistöjen vastuualueella vaatii kiinteistömassan pientämistä noin 3 000–5 000 m²:llä.

Taloussuunnittelujaksolle laaditaan rakennuksista suunnitelma, jonka mukaisesti tehostaminen tapahtuu. Olennaista on, että suoraan käytöstä poistettavat kiinteistöt tuottavat suurimman taloudellisen hyödyn. Avainasemassa ovat käyttäjät, joiden toimintaedellytyksiä muutokset koskevat.

Vuodelle 2021 kohdistuvat muutokset ovat Karusellen-päiväkodin lisätilat ja Merituulen päiväkodin siirtyminen pois käytöstä. Taloudelliset vaikutukset suuruusluokkana lisätilojen osalta +13 000 € ja päiväkodin osalta -46 000 €. Teknisten tukipalvelujen varastotilojen vuokrat kohdistetaan oikeille toiminnoille, jotta saadaan oikeat kohdistukset toimintojen taloudellisuudesta. Koulukeskuksen rakennusluvut ja muita käyttötalouden menoja kohdistuu käyttöbudjettiin suuruusluokkana 50 000–100 000 €.

Kiinteistömäärän tehostaminen kohdistuu alkuvaiheessa Iniön terveysaseman suunniteltuun siirtymiseen Aftonron tiloihin ja Korppoon nuorisotilojen siirtyminen esikuntatalosta koulukeskukseen vuoden 2021 aikana. Sisäilman ongelmatilanteiden määrä on kasvanut moninkertaiseksi 2–3 vuoden aikana. Asian hoitaminen vaatii huomattavan henkilötyöresurssin, jotta hankkeet saadaan asianmukaisesti hoidettua ja ihmiset voivat jatkaa työtään tiloissa.

Sote-uudistuksen vaikutuksia ovat sote-keskuksen tilaedlytysten luominen nopealla aikataululla. Haasteena on kaupungin tilankäytön (m²) sopeuttaminen. Ehdotuksia käsitellään kaupungin elimissä syksyn 2020 aikana.

Budjetin tuotot ovat suuruusluokkaa 12,46 M€ sisältäen pääomavuokran, jota ei saada käyttää toimintaan. Tuottokertymä kasvaa suuruusluokkana +0,9 %. Sisäinen käyttövuokra on tasolla 5,04 M€ ja kasvaa +2,1 % ja ulkoisen tulobudjetin suuruusluokka 0,8 M€. Korjausvastuun määrä on 0,42 €/m², jolloin korjausvastuun arvo laskee -41 % (verrattuna vuoteen 2020).

Talousarvioon sisältyy myös kaupungin vuokra-asuntojen siirtäminen Länsi-Turunmaan Vuokratalot Oy:lle vuonna 2021.

Tilapankki

Vuosien 2020 ja 2021 talousarvioiden vertailu osoittaa, että kaupungilla tulee vuonna 2021 olemaan vähemmän rakennettuja kiinteistöjä tilapankissa. Vuoden 2020 aikana on myyty Käldingen koulu, Peikkorinteen päiväkotit ja Houtskarint kirjasto ja Nauvon kunnantupa on luovutettu paikalliselle yhdistykselle yhteistyössä seurakuntayhtymän kanssa.

Tilapankkiin ei sisälly henkilöstökuluja. Tilapankin budjetoidut kustannukset ovat vuonna 2021 hieman alhaisemmat (-80 000 €) kuin vuonna 2020 (-130 870 €).

Kehyksen saavuttamiseksi tarvitaan toimenpiteitä, joilla tehostetaan sisäistä myyntipäätösten tekoprosessia ja myyntiä (tilatehokkuustyöryhmä työskentelee asian parissa syksyllä 2020).

Palvelutoiminnot

Palvelutoimintojen toimintakate yhteensä on talousarvioehdotuksessa noin -12 700 € (vrt. TA2020 -3 200 €).

Palvelutoiminnot yhteensä sisältäen siivouksen kulukertymän muodostavat budjetin toimintakulut suuruusluokkana -1,52 M€ (vrt. TA2020 -1,656 M€). Palvelutoimintojen tuotot laskevat noin -8,8 % kokonaisuutena.

Teknisten tukipalvelujen ruokapalvelu vastaa Kaarean kanssa tehdystä sopimuksesta. Ruokapalvelun talousarvio on jaettu osastojen kesken. Talousarvio- ja seurantavastuu on osastoilla (käyttäjillä). Tekniset tukipalvelut vastaa ruokapalvelun järjestämisestä, sopimuksesta toimittajan kanssa ja ruoan laadusta sekä seuraa kokonaistalouden kehitystä. Laadun saavuttaminen määrittelyjä vastaavaksi edellyttää seurantaa ja yhteistyötä toimittajan kanssa, jolloin budjettikautena tavoitteena on muodostaa edullinen, mutta kattava laadun valvontatoiminta. Vuonna 2020 on laadittu kriteerit laadun valvonnalle. Teknisten tukipalvelujen talousarviossa ruokapalveluun on varattu vain noin 255 000 € vanhoihin eläkkeisiin, liikkeen luovutukseen ja vuokriin. Ateriahinnat nousevat ja ruokapalvelun kokonaistalousarvio kasvaa +1,3 %.

Siivouksen ostopalvelut kilpailutettiin vuoden 2019 lopussa. Siivousohjelmat jatkavat samalla sopimuksella vuonna 2021. Siivoustoiminnan laadun saavuttaminen tasaiselle tasolle 2020 alkaen sopimuksen avulla on keskeinen budjettikauden tavoite. Siivoustoiminnan kulubudjetti on suuruudeltaan -1,27 M€ (vrt. TA2020 -1,28 M€). Oma työntekijä tehtävä siivoustyö kallistuu palkankorotuksina. Ulkoiset tuotot muodostavat osuuden 0,063 M€.

Talousarviossa ei ole henkilötövuosimuutoksia.

Tekninen yksikkö

Teknisen yksikön vastuulle ja tehtäviin kuuluvat yleiset viheralueet ja puistot, liikuntapaikkojen kunnossapito, Parfix, kadut ja yleiset tilat, vuokralaiturit ja vierasvenesatamien laiturit, katuvalaistus, hulevesien hallinta ja uimarannat.

Vuoden 2021 talousarvion tilannetta voidaan lyhyesti kuvata siten, että kehitys ei jätä toimintavaraa, vaan kehityksen saavuttaminen edellyttää palvelujen tehostamisia ja leikkauksia, eivätkä talousarviovarat riitä pitämään infraa ja alueita edes nykyisessä kunnossa.

Talousarvioehdotukseen sisältyy venepaikkamaksujen korottaminen noin 10 %:lla.

Talousarvioehdotus sisältää seuraavat isot muutokset verrattuna 30.9. esiteltyyn käyttötalousarvioluonnokseen:

Keskustan ulkopuolisten alueiden valaistuksella kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti on noin 100 000 euron suuruinen kustannuksia nostava vaikutus huolto- ja sähkökustannuksiin. Lisäys on budjetoitu katuvalaistuksen kohdalle ja tasattu vähentämällä vastaavasti katujen kunnossapidon eli asfaltoinnin määrärahaa. Asfaltointiin ja siihen liittyviin töihin varattu määräraha on nyt

105 000 euroa pienempi kuin vuoden 2020 talousarviossa. Vuoden 2020 määrärahaa olisi tarpeen korottaa noin 300 000 eurolla katuverkon pitämiseksi nykyisessä kunnossa. Muihin muutoksiin lukeutuu kausipuutarhuria varten varattujen määrärahojen vähentäminen, mikä vaikuttaa mahdollisuuksiin vastaanottaa ja ohjata kesätyöntekijöitä.

Tulopuolella talousarvioehdotukseen sisältyy 50 %:n korotus hulevesimaksuun, mikä lisäisi tuloja noin 85 000 eurolla. Korotuksen kustannusvaikutus omakotitalossa merkitsisi vuosimaksun nousemista nykyisestä 30 eurosta 45 euroon.

Henkilöstökulujen muutokset ovat seurausta siitä, että projektikoordinaattori (1 henkilötyövuosi) on siirretty tekniseen hallintoon (jonne kaikki sihteeritoiminnot on nyt koottu varmemman ja sujuvamman toiminnan aikaansaamiseksi sekä sijaistamisen edellytysten parantamiseksi) ja kentänhoitajia on yksi vähemmän kuin vuonna 2020, koska korvaajaa ei ole palkattu. Kentänhoitajaresurssi korvataan henkilöstön sisäisin siirroin, mikä on toteutettu jo tänä vuonna. Talousarviossa ei ole myöskään uutta kaupunginpuutarhuria, sen sijaan ehdotetaan puistomestaria.

Kehyksen saavuttaminen edellyttäisi palvelutason lisäleikkauksia, kuten esimerkiksi kaikkien asfaltointien, noin 150 000 euroa, sekä paikkausten tekemättä jättämistä. Tämä johtaisi korjausvelan nopeaan kasvuun, mikä tarkoittaisi isoja investointeja ja turvattomia teitä. Vastuu säilyy, kuten myös korvausvelvollisuus vahinkojen sattuessa. Lisäleikkaukset merkitsisivät esimerkiksi suolauksen ja liukkaudentorjunnan karsimista Sementtitiellä, Skräbbölentiellä ja Kalkkitiellä noin 15 000 eurolla, mikä heikentäisi suurteollisuuden kuljetusten perille pääsyä ja johtaisi mahdollisesti vahingonkorvausvaatimuksiin, jos huonosti hoidetuista kaduista aiheutuu onnettomuuksia. Myös esimerkiksi asuntokadut voitaisiin jättää lakaisematta keväällä (kuuluu kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kiinteistönomistajalle), noin 5 000–10 000 euroa. Tulos: heikentynyt ilmanlaatu. Muihin toimenpiteisiin lukeutuisi keskustan ulkopuolisen valaistuksen lopettaminen, säästö sähkökustannuksista noin 30 000 euroa. Kaupunginhallituksen keskusta-alueiden ulkopuolella tapahtuvan valaistuksen jatkamista koskevan päätöksen mukaisesti vuoden 2021 käyttötalousarvioon on budjetoitu 100 000 euroa kunnossapito- ja energiakustannuksiin.

Vesihuolto

Vesihuoltolaitoksella on toimintaa Paraisten, Nauvon, Korppoon ja Houtskarın kunta-alueilla ja kaikilla näillä on vaikutusalueellaan omat vesilaitokset ja jätevedenpuhdistamot (yhteensä 10 kpl). Paraísille talousveden toimittaa TSV Oy. Mitä tulee talouteen, vesihuolto on pyrkinyt voimakkaasti parantamaan talouttaan ja saamaan toimintansa itsensä kannattavaksi, minkä myös vesihuollon viimeisimmät tilinpäätökset vahvistavat. Vuonna 2020 koronaepidemia on kuitenkin aiheuttanut vesihuollolle valtavia tulojen menetyksiä.

Henkilöstökulut pienenevät jonkin verran sisäisten muutosten myötä, mutta pysyvät muuten ennallaan, koska eläköitymiset eivät ole tässä yksikössä ajankohtaisia vuonna 2021.

Annetun kehyksen mukaan toimintakatetta on nostettava vuodesta 2020 vuoteen 2021. 1 653 000 euron toimintakatteen saavuttaminen edellyttää hinnankorotuksia vesihuoltolaitoksen palveluhinnastoon.

Kehys on saavutettu pienillä uudelleenjärjestelyillä ja sisällyttämällä talousarvioon sekä veden että jäteveden kuutiohinnan korotus +20 senttiä/m³ sekä jäteveden perusmaksujen korotus +116 000 euroa (eli keskimäärin 3,33 euroa/liittymä/kuukausi).

Talousarvioon sisältyy lietemäärien (= lietetulojen) kasvu suunnitellun kunnan järjestämän, LSJH:n toteuttaman lietteentyhjennyksen johdosta (tässä on kuitenkin riski, että tuloja menetetään noin 50 000 euroa, jos lietteen vastaanottokapasiteettia Norrbyssä ei lisätä). Talousarviossa on otettu huomioon liittymismaksujen lisääntyminen toiminta-alueiden tarkistamisen myötä (=liittymättömien kiinteistöjen pakkoliittäminen, budjetoitu määrä 35 kpl). Liittymismaksuihin ei ehdoteta muutoksia.

Vierasvenesatamien kapasiteettimaksuista kertyviä tuloja on talousarviossa lisätty 10 000 eurosta 15 000 euroon.

Riskit

Suuret lisäykset ostettaviin materiaaleihin (+10 %), suurimpina syinä näihin ovat kemikaalit (Kemira), sähkö (Carunan siirtomaksut) ja puhdistamojen suuremmat lietemäärät Norrbystä ja Nauvosta Gasumille. Myös TSV:n kustannukset nousevat noin 25 000 eurolla osakaskuntien välisessä riita-asiassa vuonna 2020 annetun välitystuomion johdosta.

Laitosten (10 kpl) kunnossapitokustannuksia ei voida uhrata/leikata, koska kyse on kunnan peruspalveluista. Vesijohto- ja viemäriverkkojen saneeraus- ja kunnossapitokustannuksiin on budjetoitu käyttötalousarviossa noin 120 000 euroa enemmän vuotojen lisääntymisenä näkyvän negatiivisen kehityksen jarruttamiseksi (vrt. TA2020), koska putkisaneeraukseen ei voitu myöntää riittäviä varoja investointitalousarviossa. Riittämätön saneeraustaso (johtuen kunnossapito- ja investointivarojen puuttumisesta viime vuosina) on johtanut siihen, että sekä vuodot talousvesiverkosta että vuodot (pintavedet, hulevedet ja kattovedet) viemäriverkkoon ovat kääntyneet jälleen kasvuun vuonna 2020. Suunta oli jo muutaman vuoden ajan päinvastainen. Tämä negatiivinen suunta tulisi saada käännettyä niin, että vuodot vähenevät, mutta saneerausmäärärahojen ollessa riittämättömät vuodot todennäköisesti lisääntyvät myös lähivuosina, mikä väistämättä johtaa vesijohto- ja viemäriverkon ja puhdistamojen käyttökustannusten nousuun (kasvattaa kemikaalien ja pumppusähkön kulutusta ja lisää lietemääriä).

Talousarvioon ei ole varattu resursseja tai lisävaroja vesihuoltolaitoksen kehittämiseen "0+"-vaihtoehtoon mukaisesti, mutta talousarviossa on otettu

huomioon esimerkiksi saariston päivystystoiminnan (Nauvo + Korppoo) kehittäminen ja vesihuollon töiden uudelleenorganisointi.

Koronaepidemian jatkumisen mahdolliset vaikutukset on otettu osittain huomioon talousarviossa budjetoimalla myyntivolyymit pienemmiksi kuin vuonna 2019.

Vesihuollon vaikutusten arviointi

Vesihuoltolaitoksen hinnankorotukset nostavat kunnan vesi- ja viemäriverkkoon liittyneiden kiinteistöjen asumiskustannuksia. Omakotitalossa, jonka vuosikulutus on 100 m³, vaikutus on arviolta noin 64 euroa/kuukausi.

Myös toiminta-alueella toimivien yritysten kustannukset kasvavat, kun palveluhinnastoa tarkistetaan.

Saariston vierasvenesatamilta peritään korotettua kapasiteettimaksua hieman suuremman osan kattamiseksi poistokustannuksista.

Investoinnit

Investointikehys on erittäin tiukka Paraisten Koulukadun uuteen koulukeskukseen sekä Träskin kouluun tehtävän investoinnin vuoksi. Investointitaso on ollut edellisvuosina noin 4 miljoonaa euroa vuodessa ja talouspalveluista aikaisemmin saatujen tietojen mukaan koko kaupungin muiden investointien (koulukeskuksen lisäksi) kantokyky on nyt noin 2 miljoonaa euroa vuodessa seuraavien kolmen vuoden ajan.

Annettu investointitalousarvion kehys riskeeraa yksiköiden tulevan toiminnan ja palvelutason. Yksiköiden investointivarat jäävät nyt muutaman vuoden ajan liian alhaisiksi. Tästä aiheutuu suuria riskejä toiminnalle ja palvelutasolle.

Kaupungin sisäisiä henkilöstökuluja koulukeskushankkeessa työskentelevistä henkilöistä ei kirjata investointihankkeeseen.

Kaikkia yksiköitä koskevat toimenpiteet

Kaupungin sähkön ja polttoöljyn hankinta kilpailutetaan mahdollisimman alhaisen kustannustason ja kustannuskehityksen varmistamiseksi. Samalla pyritään tehostamaan energiankäyttöä.

Edellä kuvatut esimerkit palvelutason leikkauksista eivät riitä kehityksen saavuttamiseen, joten yhteistoimintaneuvotteluja (lomauttaminen, irtisanominen) ei voida sulkea pois, koska eläköitymiset eivät ole teknisissä tukipalveluissa riittävässä määrin ajankohtaisia. Tulos: tekemättä jäävät työt ja suurempi työmäärä työntekijää kohti. Eläköitymisten jälkeisissä rekrytoinneissa harkitaan/selvitetään mahdollisuuksia sisäisiin rekrytointeihin/siirtoihin. Käynnissä on hallintosäännön uudistamistyö, jossa pohditaan muun muassa ympäristöosaston ja teknisten tukipalvelujen hallinnollisten toimintojen mahdollisia synergioita/yhteistyötä.

Koronaepidemian jatkumisen mahdollisia vaikutuksia ei ole otettu huomioon talousarviossa.

Tiivistäen vuoden 2021 talousarviotilannetta voidaan lyhyesti kuvata siten, että kehys ei jätä toimintavaraa, vaan kehyksen saavuttaminen edellyttää huomattavia palvelujen leikkauksia, eivätkä talousarviovarat riitä pitämään kiinteistöjä ja infraa edes nykyisessä kunnossa.

Oheismateriaali

Ehdotus teknisten tukipalvelujen käyttötalousarvioksi sisältäen toimintasuunnitelman, tavoitteet, henkilötyövuodet ja mittarit Luonnosta vuoden 2021 investoinneista

Ehdotus

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto hyväksyy omalta osaltaan ehdotuksen teknisten tukipalvelujen käyttötalousarvioksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi ennen talousarvion käsittelyn aloittamista, että jaosto oli kokouksessaan 30.9. §:ssä 84 merkinnyt talousarvioluonnoksen tiedoksi ja keskustellut talousarvion sisällöstä ja suuntaviivoista.

Keskustelun kuluessa esittelijä ehdotti, että henkilöstön määrästä, rakenteesta, resursseista ja toiminnoista tehdään kattava kartoitus ja kehittämissuunnitelma. Jaosto yhtyi ehdotukseen. Toteutukseen käytetään ulkopuolista asiantuntemusta. Tavoitteena on parantaa työhyvinvointia ja tuottavuutta. Puheenjohtaja ehdotti, että ostopalvelujen määrärahaa kustannuspaikalla 3900 nostetaan 10 000 eurolla tätä tarkoitusta varten. Jaosto yhtyi ehdotukseen.

Jaosto hyväksyy ehdotuksen käyttötalousarvioksi alla olevin kommenttein.

Jaosto haluaa huomauttaa, korostaa ja valottaa seuraavaa talousarvion jatkokäsittelyä varten:

Tekniset tukipalvelut yhteensä, sisältäen teknisen hallinnon

- Palkkakulujen kehityksestä; kun otetaan huomioon vuoden 2020 talousarviossa tapahtunut budjetointivirhe (erilliskorvauksiin oli budjetoitu liian vähän), työehtosopimuksen mukainen noin 2 prosentin palkankorotus vuonna 2020 ja 2,2 prosentin palkankorotus vuonna 2021 sekä henkilöstön muutaman kuukauden yhtäaikainen työskentely eläköitymisen yhteydessä, tuloksena on noin 100 euron vähennys palkkakuluissa edelliseen vuoteen verrattuna.

Kiinteistöt

- Jaosto huomauttaa, että relevantti vertailuperuste on vuoden 2019 tilinpäätös, jossa kiinteistöjen ostopalvelujen summa oli 2,859 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa vastaava summa on 2,609 miljoonaa euroa eli vähennystä on 250 000 euroa.

- Jaosto toteaa, että toimintakulut ovat vähentyneet vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna 6 187 084 eurosta 5 862 066 euroon.

- Korjausvastuu vähenee 320 000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna.
- Käyttökustannuksiin sisältyvät koulukeskuksen rakennusluvut ja muita kustannuksia 50 000–100 000 euroa, mutta ne tulee käsitellä erillisinä ja korvata kiinteistöjen käyttötalousarvioon erikseen.

Tilapankki

- Jäsen Merja Fredriksson ehdotti, että myös talousarvioon sisällytetään kirjaus Kommunalgårdenista jaoston kokouksessa 30.9.2020 §:ssä 84 tehdyn päätöksen mukaisesti. Jaosto yhtyi ehdotukseen.

Tekninen yksikkö

- Jaosto totesi, että talousarviossa on otettu huomioon 100 000 euron määräraha tievalaistuksen kunnossapitoon [kaupunginhallituksen 7.9.2020 §:ssä 173 tekemän päätöksen](#) mukaisesti. Tämä päätös merkitsee sitä, että keskustan ulkopuolisten alueiden valaistus säilyy tulevaisuudessa.
- Suomen Kuntotekniikka Oy:n keväällä 2020 katujen korjausvelasta tekemän selvityksen "Katuverkon kunnonhallinnan tilannekatsaus" mukaisesti todetaan, että korjausvelka on noin 5 miljoonaa euroa vuonna 2020 ja nousee runsaaseen 6 miljoonaan euroon vuonna 2021. Tämänhetkisessä talousarvioehdotuksessa huomioon on otettu 56 000 euron määräraha asfaltointeja varten, ja samaisen selvityksen mukaan katuverkon kunnossapitoon tulisi käyttää lähes 500 000 euroa vuodessa. Tiivistelmä selvityksestä liitetty oheismateriaaliksi.
- Jaosto toteaa, että hulevesimaksun korotus vuonna 2021 merkitsee sitä, että maksua ei koroteta seuraavana vuonna eli vuonna 2022.

Vesihuoltolaitos

- Jaosto viittaa vuonna 2020 tehtyyn AFRY:n yhtiöittämisselvitykseen, jossa tulojen arvioidaan olevan 4,2 miljoonaa euroa ja käyttökatteen 1,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 talousarvion kehys osoittaa siis kaupungille liian suurta tuottoa. Jaosto katsookin, ettei vesitaksia tarvitse korottaa.
- Vesi- ja viemärilaitosyhdistys VVY:n lausunnon mukaan kohtuullisena omistajalle jaettavana osinkona on 2000-luvun alussa pidetty 8 prosenttia. Nykyinen korkotaso huomioon ottaen vastaava luku lienee nyt 5 prosenttia. Vesihuoltolaitoksen kehusehdotuksen mukaan osinkoprosentti on 11 prosenttia toiminnan tuloksesta poistojen jälkeen ja lisäksi +7 prosenttia, jos huomioon otetaan poistojen suuruus suhteessa investointeihin.
- Kaupungininsinööri esitteli yhteenvedon vesihuollon talousarviosta, jonka sisältö liitetään oheismateriaaliksi.

Investoinnit

- Jaosto katsoo AFRY:n selvityksen mukaisesti, että vesihuoltolaitoksen

investoinnit tulisi nostaa 860 000 euroon eli investoinnin "Verkostojen pistesaneeraukset" osalta 135 000 euroon.

- Jaosto edellyttää, että Träskin koululle tehdään ennen rahoituspäätöstä selvitys vaihtoehtoista oma investointi tai leasing ja että rahoitus käsitellään erillisenä asiana kaupunginhallituksessa.

Jaosto merkitsi investointiluonnoksen tiedoksi ja yhtyy ehdotukseen muilta osin.
